

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณภาพผู้เรียนไว้ 3 ส่วนคือ คุณภาพตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพที่เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการและคุณภาพที่เป็นสมรรถนะสำคัญทั้ง 5 ด้าน ผู้บริหารการศึกษาทุกคนจึงพยายามที่จะกำหนดนโยบายแนวทางให้เกิดผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้เรียนมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานทุกด้าน อาทิเช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีความเชื่อมโยงกันทั้งหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่จากแนวโน้มนโยบายดังกล่าวนำไปสู่การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งพบว่าการอ่านยังเป็นปัญหาของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดเป็นจุดเน้นที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านการบริหารจัดการ ซึ่งด้านการบริหารจัดการนี้ ได้กำหนดตัวชี้วัดสำคัญสองประการ คือ โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินการของโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามระดับมาตรฐานและด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 ก : 1-3)

ภาษาไทยเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่แสดงถึงวัฒนธรรม ความเป็นไทย โดยใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดต่อกันมายาวนาน คู่กับชาติไทยหลายยุคหลายสมัย เมื่อพิจารณาในด้านคุณค่าของภาษาไทยมีคุณค่ามากมาย เช่น ใช้เป็นสื่อกลางเสริมสร้างวัฒนธรรม แสดงถึงเอกลักษณ์ ความเป็นเอกราช ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นเอกลักษณ์และภูมิปัญญาของชาติที่ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อความเข้าใจ ความรู้สึกรักใคร่ความสัมพันธ์อันดีต่อกันและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและ

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย โดยทำความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ทางภาษา และฝึกฝนให้เกิดทักษะการฟังการพูด การอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชนสังคม และประเทศชาติสืบไป (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2551 : 10-11)

จากความสำคัญของภาษาไทยดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิชาภาษาไทยไว้ใน หลักสูตรแกนกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งกำหนดแนวทางการศึกษาที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง การอ่านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเราต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการการอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551ข :1)

การพัฒนาการอ่านของนักเรียนตามหลักสูตรในปัจจุบัน พบว่า มีปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบายไว้ว่า นักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ต้องไม่มี และได้กำหนดมาตรการเร่งรัดตรวจสอบคุณภาพนักเรียนทุกคนในชั้น ป.3 และ ป.6 โดยให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการทุกวิธีที่จะทำให้นักเรียนตรงตามเป้าหมายในชั้นดังกล่าว อ่านออก เขียนได้ 100% พร้อมทั้งจะมีการเร่งรัดพัฒนาครูที่สอนภาษาไทย ควรมีการรวบรวมข้อมูล เทคนิควิธีของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ในระบบขยายผลไปยังโรงเรียนอื่นๆ เพราะต้องการให้เด็กในช่วงชั้นดังกล่าวอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ซึ่งจะช่วยให้ไปถึงการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ รวมทั้งช่วงชั้นต่อไป และมุ่งหวังให้เด็กสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งในระยะยาว

ก็จะช่วยแก้ปัญหาผลการประเมินการทดสอบ PISA และผลการทดสอบของประเทศให้สูงขึ้นได้ต่อไปด้วย (บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2556 : 1)

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยเกิดจากพื้นฐานภาษาไทยในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างไม่ดีภาษาไทยซับซ้อนมีเนื้อหาหนัก ยากแก่การจดจำและนำไปใช้ นักเรียนสนใจและให้ความสำคัญวิชาภาษาไทยน้อย นักเรียนไม่ชอบการค้นคว้า ขาดการสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รอรับการเรียนการสอน การบอกความรู้จากครูเพียงฝ่ายเดียว ขาดการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหา การร่วมมือ การสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง (วรรณิ โสมประยูร, 2553 : 5) ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวครูผู้สอนคือครูผู้สอนมีชั่วโมงสอนมากมีภาระหน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบ บางคนยังยึดหลักเกณฑ์ทางภาษาอย่างเคร่งครัดไม่มีการเปลี่ยนแปลง ขาดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่มีประสบการณ์ กิจกรรมซ้ำซากไม่น่าสนใจ การวัดผลประเมินผลไม่เหมาะสม ปัญหาการจัดกิจกรรมเหล่านี้ทำให้เด็กไม่สนใจเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่ชอบภาษาไทยในที่สุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลทางการศึกษาจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่มีคุณภาพ การทดสอบที่มีระบบ การประเมินผลก็จะมีประสิทธิภาพและยุติธรรม ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไปตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อให้การวัดครอบคลุมพฤติกรรมทางการศึกษาทั้ง 3 ด้านคือ พุทธิพิสัยจิตพิสัย และทักษะพิสัย เครื่องมือที่ใช้มีหลายชนิด เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ แบบวัดภาคปฏิบัติ แบบประเมิน แฟ้มสะสมงาน (สมนึก กัททิษณี, 2551 : 2 - 3) และเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐาน สามารถนำไปใช้วัดในด้านนั้นได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

การอ่านออก การเขียนภาษาไทยได้ถือเป็นนโยบายสำคัญของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ในด้านการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาการอ่านและการเขียนเร่งรัดการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียน รวมทั้งการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา ซึ่งแบบฝึกมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นสื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจเร็วขึ้น ทำให้ครูทราบจุดเด่นและจุดด้อยของแบบฝึกและของนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป พัฒนาความรู้ทักษะและเจตคติด้านต่างๆ ของผู้เรียนครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีที่สุดตามความสามารถของตนเอง พร้อมทั้งเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการคิดเชิงวิเคราะห์คืออย่างเป็นระบบของผู้เรียนและนำไปประโยชน์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขช่วยให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้จัดทำควรศึกษาวิธีการทำแบบฝึกให้มีความแตกต่างระหว่างบุคคล เรียงลำดับจากง่าย ไปหายากเข้าใจง่าย มีความน่าสนใจและมีความเหมาะสมกับระดับสติปัญญาและสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 26) ซึ่งครูผู้สอนจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เรียนและ โอกาส หรือสถานการณ์การเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี อยู่ในลำดับที่ 2 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ซึ่งนักเรียนบางส่วนที่ยังไม่สามารถอ่านคำได้คล่องประมาณ 20% ซึ่งเห็นว่าควรมีการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาคุณภาพการอ่าน ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี

จากผลการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรีข้างต้น ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี ปรากฏว่ายังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังไม่สามารถอ่านคำ สะกดคำได้ ทางโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรีจึงมีนโยบายในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนให้ได้ 100% จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านของ โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากที่บ้าน โรงเรียน และสังคม ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนและประเทศชาติที่จะมีเยาวชนที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านของโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี มีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี ผลงานวิจัยครั้งนี้จะได้กลยุทธ์การขับเคลื่อน และ “กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน”

กลุ่มเป้าหมาย

1. ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี จำนวน 5 คน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี จำนวน 227 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1.1 กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่าน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 กลยุทธ์เครือข่าย (Networking Strategy)
 - 1.1.2 กลยุทธ์การมีส่วนร่วม (Participation Strategy)
 - 1.1.3 กลยุทธ์การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment Strategy)
 - 1.1.4 กลยุทธ์การบูรณาการ (Integration Strategy)
- 1.2 กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน ได้แก่ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพการอ่านของนักเรียน ประกอบด้วย

- 2.1 การอ่านออกเสียง
 - 2.1.1 การอ่านคำที่ไม่มีตัวสะกด
 - 2.1.2 การอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา
 - 2.1.3 การอ่านคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา
 - 2.1.4 การอ่านคำที่ประสมกับสระลดรูป
 - 2.1.5 การอ่านคำที่ประสมกับสระเปลี่ยนรูป
 - 2.1.6 การอ่านคำควบกล้ำ
 - 2.1.7 การอ่านคำอักษรนำ
 - 2.1.8 การอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์
 - 2.1.9 การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์
- 2.2 การอ่านจับใจความ
 - 2.2.1 ความเข้าใจในการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณภาพการอ่านของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี หมายถึง การอ่านที่ถูกต้องตามหลักของการอ่านภาษาไทย ประกอบด้วย การอ่านออกเสียงและการอ่านจับใจความ ดังนี้
 - 1.1 การอ่านออกเสียง หมายถึง การออกเสียงในการอ่าน 9 ประเภท คือ 1) การอ่านคำที่ไม่มีตัวสะกด 2) การอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา 3) การอ่านคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

4) การอ่านคำที่ประสมกับสระลดรูป 5) การอ่านคำที่ประสมกับสระเปลี่ยนรูป 6) การอ่านคำควบกล้ำ
7) การอ่านคำอักษรนำ 8) การอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์ และ 9) การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์

1.1.1 การอ่านคำที่ไม่มีตัวสะกด หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ
ในภาษาไทยที่ไม่มีตัวสะกดได้ตามหลักการอ่าน และเปล่งสำเนียงได้ตามมาตรฐานการอ่านภาษาไทย

1.1.2 การอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านคำที่มี
ตัวสะกดตรงมาตราได้ตามหลักการอ่าน และเปล่งสำเนียงได้ตามมาตรฐานการอ่านภาษาไทย

1.1.3 การอ่านคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านคำที่มี
ตัวสะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดได้ตามหลักการอ่าน และเปล่งสำเนียงได้ตามมาตรฐานการอ่าน
ภาษาไทย

1.1.4 การอ่านคำที่ประสมกับสระลดรูป หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านคำ
ที่ประสมกับสระลดรูปได้ตามหลักการอ่าน และเปล่งสำเนียงได้ตามมาตรฐานการอ่านภาษาไทย

1.1.5 การอ่านคำที่ประสมกับสระเปลี่ยนรูป หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านคำ
ที่ประสมสระเปลี่ยนรูปได้ตามหลักการอ่าน และเปล่งสำเนียงได้ตามมาตรฐานการอ่านภาษาไทย

1.1.6 การอ่านคำควบกล้ำ หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านคำควบกล้ำ และออกเสียง
กล้ำกันได้ตามหลักการอ่าน และเปล่งสำเนียงได้ตามมาตรฐานการอ่านภาษาไทย

1.1.7 การอ่านคำอักษรนำ หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านคำอักษรนำได้ตามหลัก
การอ่าน และเปล่งสำเนียงได้ตามมาตรฐานการอ่านภาษาไทย

1.1.8 การอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์ หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านคำที่มีรูป
วรรณยุกต์ได้ตามหลักการอ่าน และเปล่งสำเนียงได้ตามมาตรฐานการอ่านภาษาไทย

1.1.9 การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านคำที่มีตัวการ์นต์
ได้ตามหลักการอ่าน และเปล่งสำเนียงได้ตามมาตรฐานการอ่านภาษาไทย

1.2 การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือ
แต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่อง คือ
ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่นๆ เป็นเพียงส่วน
ขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุด เพียงหนึ่งเดียว นอกนั้น
เป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง
แก่นของเรื่อง หรือความคิดหลัก ของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตามใจความสำคัญก็คือ สิ่งที่เป็นสาระ
ที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

1.2.1 ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความเข้าใจในการอ่านเป็นองค์ประกอบ
ที่สำคัญของการอ่านเป็นอย่างยิ่งหรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจของการอ่าน ทั้งนี้เพราะจุดประสงค์

เบื้องต้นของการอ่านโดยทั่วไปคือ เพื่อความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน อ่านแล้วสรุปได้ใจความ ดังนั้นถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านก็ทำให้ไม่ทราบว่าผู้เขียนต้องการที่จะสื่ออะไรทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่าน ทั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านกล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านไว้

2. กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน หมายถึง การให้ความรู้กับพ่อแม่ผู้ปกครองให้เข้าใจถึงความสำคัญของหนังสือ ฝึกทักษะให้กับพ่อแม่ในการร่วมอ่านหนังสือกับลูกๆ หรืออ่านให้ลูกฟัง หรืออย่างการจัดบรรยากาศของห้องสมุดให้มีความน่าสนใจดึงดูดเด็กๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน

2.1 การอ่านจับใจความ หมายถึง การทำความเข้าใจจากเรื่องหรือข้อความที่อ่านสามารถจับประเด็นเรื่องที่อ่านได้ว่ากล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และสามารถแปลความหมายของเรื่องที่อ่านได้

2.2 กลยุทธ์การมีส่วนร่วม (Participation Strategy) หมายถึง เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน ครู พ่อแม่ และผู้ปกครอง การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบในเรื่องการอ่าน

2.3 กลยุทธ์การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment Strategy) หมายถึง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์กรคือกลุ่มเป้าหมายสำคัญของการเสริมสร้างพลังอำนาจ ดังนั้นองค์กรที่เป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเสริมสร้างพลังอำนาจก็คือ ครู เพราะครูคือผู้ที่ต้องเข้าถึงนโยบายและความต้องการของโรงเรียน เป็นผู้ที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ต้องเชื่อมโยงความคิดรวบยอดต่างๆ จากหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงรับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียน และที่สำคัญคือครูทุกคนจำเป็นต้องได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ เพื่อให้ครูมีโอกาที่จะพัฒนาตัวเองไปสู่ความเป็น “ครูมืออาชีพ” ที่แสดงบทบาททั้งในและนอกโรงเรียน

2.4 กลยุทธ์การบูรณาการ (Integration Strategy) หมายถึง วิธีการทำงานแบบบูรณาการของโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี โดยการเชื่อมโยงการวิจัยกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และการเชื่อมโยงประสบการณ์ของบุคคลที่องค์กร และมีความรู้ต่างสาระการเรียนรู้มาร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาาร่วมกัน รวมถึงบูรณาการการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนเข้าไปในวิชาภาษาไทยที่สอนในหลักสูตร รวมทั้งกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน หมายถึง กลยุทธ์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการอ่าน

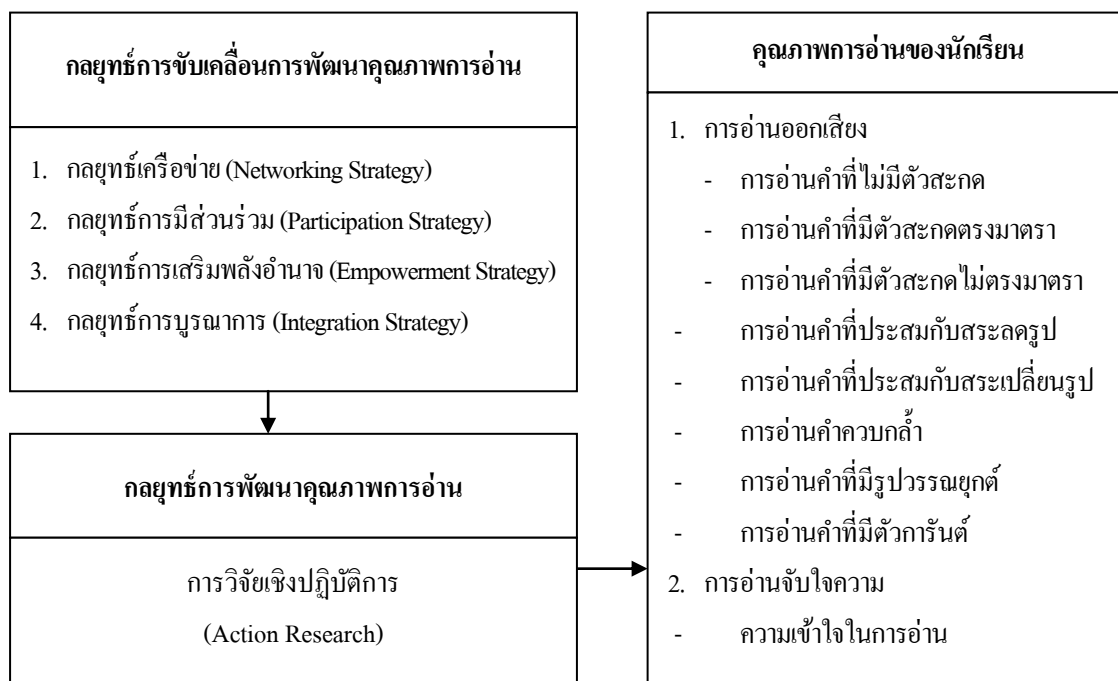
3.1 กลยุทธ์การวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้า คิดค้นอย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การวิจัยและการพัฒนา ทำให้เกิดการพัฒนาศูนย์และจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

สูงขึ้น ครูมีผลงานทางวิชาการที่มีมาตรฐาน โรงเรียนมีชื่อเสียง ผลงานการวิจัยและพัฒนานับได้ว่าเป็นผลงานที่มีประโยชน์มีคุณค่ายิ่งที่ช่วยสร้างสรรค์พัฒนาวัฒนธรรมทั้งรูปแบบการทำงานและผลผลิตให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

3.2 นวัตกรรมกรอ่านของนักเรียน หมายถึง วิธีการต่าง ๆ หรือกิจกรรม ที่ผู้วิจัยและโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี ได้คิดพัฒนาขึ้นและนำไปปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีการพัฒนาการอ่าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาคุณภาพการอ่านจาก กมลวรรณ ตั้งชนากานนท์ (2551 อ้างถึงใน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551 : 133) และคุณภาพการอ่านของนักเรียนจากสุวิมล ว่องวานิช (2550 : 12-13) มาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ครูได้แนวทางในการส่งเสริมการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน
2. ครูได้กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน นอกจากนี้ผลผลิตจากการวิจัยยังมีคู่มือและแบบฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยแก่ครูตลอดจนเครื่องมือวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในงานวิจัยอื่นต่อไป
3. โรงเรียนได้แนวทางในการพัฒนาครูผู้สอน ตลอดจนพ่อแม่ และผู้ปกครองให้มีทักษะการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน
4. เด็กและเยาวชนจะได้รับการพัฒนาคุณภาพการอ่านทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่าน ทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านจับใจความได้ถูกต้อง และส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น